

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางควบคุมเหตุร้ายจากการกระทำให้เกิดกลิ่น หรือคันวัน
กัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่กลิ่น หรือคันวันถือเป็นปัญหานึงที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่โดยปกติสุข และอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน โดยภายหลังจากการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้ไทยในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕ ส่งผลให้ทุกส่วนของกัญชา กัญชง ไม่เป็นยาเสพติดให้ไทย ในประเภท ๕ อาจทำให้มีการนำพืชกัญชา กัญชง ไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น สันหนาการต่าง ๆ แพร่หลายมากขึ้น ทั้งการใช้ภายในครัวเรือน สถานที่สาธารณะ รวมถึงอาจมีการส่งเสริมให้มีการใช้ในสถานประกอบการ เช่น ร้านอาหาร สถานบริการ สถานบันเทิง ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาล้วนหรือคันวนรบกวนส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยคันวนของกัญชา กัญชง หรือ พืชอื่นใด ซึ่งมีอนุภาคขนาดเล็กที่สามารถเข้าสู่ปอดได้ด้วยการหายใจเอากันเข้าไป ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อ การเจ็บป่วย เช่น โรคปอด หอบหืด หลอดลมอักเสบ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มประชากร เช่น เด็ก ทารก เด็กวัยรุ่น หรือผู้ที่มีโรคประจำตัว คณะกรรมการสาธารณสุขในคราวการประชุมครั้งที่ ๑๓๗/๒๕๖๕ เมื่อวันจันทร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เห็นควรให้มีแนวทางควบคุมเหตุร้ายของกลิ่น หรือคันวัน กัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เว้นแต่พืชที่มีกฎหมายอื่นควบคุมแล้ว จึงมีมติให้ออกคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เรื่อง แนวทางควบคุมเหตุร้ายจากการกระทำให้เกิดกลิ่น หรือคันวัน กัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของเจ้าพนักงาน ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกคำแนะนำต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำแนะนำนี้

“กัญชา” หมายความว่า พืชในสกุล Cannabis เป็นพืชล้มลุก ลำต้นมีสีเขียวอมเทา ใบเป็นแฉกเว้าลีกจนถึงโคนใบ ใบแต่ละแฉกมีรากชันแบบพุกษศาสตร์คล้ายกัญชา แต่ลักษณะต้นสูงกว่า

“กัญชง” หมายความว่า ไม้ล้มลุกมีลักษณะทางพุกษาศาสตร์คล้ายกัญชา แต่ลักษณะต้นสูงกว่า ในเรียวยาวและสีอ่อนกว่า มีสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

“เหตุร้าย” หมายความว่า เหตุร้าย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ข้อ ๒ การควบคุมเหตุร้ายตามหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงาน

(๑) เจ้าพนักงานมีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมและกำกับดูแลการกระทำที่อาจก่อให้เกิดกลิ่น หรือคันวันกัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด จนเป็นเหตุร้าย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๒) เมื่อเจ้าพนักงานได้รับเรื่องร้องเรียนว่ามีผู้ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนร้ายจากการกระทำที่ก่อให้เกิดกลิ่น หรือคันวันกัญชา กัญชง หรือพืชอื่นใด เจ้าพนักงานมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบการกระทำนั้น หากพบเป็นที่ประจักษ์หรือมีพยานหลักฐานว่ามีการกระทำดังกล่าวจริง ให้ดำเนินการต่อส่วนผู้เกี่ยวข้อง

เช่น ผู้ก่อเหตุ ผู้ร้องเรียน ผู้อยู่ใกล้เคียง ถึงพฤติกรรมของผู้ก่อเหตุได้กระทำการดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญหรือไม่ และให้บันทึกถ้อยคำผู้เกี่ยวข้องไว้เป็นหลักฐาน

(๓) เมื่อเจ้าพนักงานตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ก่อเหตุได้กระทำให้เกิดกลืน หรือค้อนจนเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญจริง ให้แจ้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลของการกระทำผิดให้ผู้นั้นทราบโดยให้เจ้าพนักงานออกคำแนะนำแก่ผู้ก่อเหตุให้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ และให้โอกาสโดยอ้างแสดงหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหาในระยะเวลาอันสมควรไม่น้อยกว่า ๗ วัน

กรณีตรวจสอบแล้วพบว่า การกระทำนั้นไม่เป็นเหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยุติเรื่องแล้วแจ้งผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียนทราบ

(๔) ให้เจ้าพนักงานติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานนั้น หากผู้ก่อเหตุไม่ดำเนินการตามคำแนะนำ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการออกคำสั่งทางปกครอง โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี เพื่อให้ผู้ก่อเหตุดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือระงับเหตุรำคาญ พร้อมแจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองให้ทราบด้วย

กรณีผู้ก่อเหตุไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง ให้เจ้าพนักงานดำเนินการส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบตามประกาศว่าด้วยเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายต่อไป

กรณีผู้ก่อเหตุปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง ให้มีคำสั่งยุติเรื่องแล้วแจ้งให้ผู้ก่อเหตุ และผู้ร้องเรียนนั้นทราบ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายเกียรติภูมิ วงศ์รจิต)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานกรรมการสาธารณสุข